

Sunce je, belo poput magnezijuma, peklo pravo u staničnu zgradu. Simos ju je video i kada bi zažmurio; otisak lju-bičaste mrlje na pozadini njegovog narandžastog kapka.

Niska, snažno građena žena, sa sjajnim graškama znoja na čelu i obrazima, povukla je vrata kupea, zakora-čila u njega i zastala, oslonjena o svoju pohabanu kožnu torbu.

Glavobolja mu se tokom jutra pogoršala. Neko vreme je pokušavao da spava, u nadi da će to nešto promeniti, ali ništa nije moglo da odagna misao na prethodno veče i da bi sebi zaokupio pažnju pripalio bi još jednu cigaretu ili bi se prošetao u hodniku ispred kupea i stajao pored prozora.

Voz je ponovo počeo da se kotrlja i žena je ugurala torbu unutra prema sedištu nasuprot njemu i sela. Aristidis je i dalje spavao.

Nije mogao a da ne misli na to. Postalo mu je teže da odgovara na pitanja, uprkos tome što su to bila ona ista pitanja koja su uvek iskrsavala kada se govorilo o putu. Volja da se brani nikada nije bila uzdrmana, lako se snalazio pred njima. I onda je neko potegao priču o Atanasio-su koji je pokušao da se preveze preko granice s Jugosla-vijom zajedno sa svojom devojkom pri čemu su mu izbili oko, i Simos je u pijanom besu bacio cigaretu preko stola

i ustao tako da se čaša s vodom preturila pre nego što ga je neko izvukao napolje i počeo da govori o Ani, sestri one tamo Marte s kojom je Aristidis nestao. Zašto svi Grci misle da je ostatak sveta prokleta avantura?

Pripalio je novu cigaretu i zurio kroz prozor.

Probudio se s izvesnim iznenađenjem. Stajali su u mestu usred širokog polja koje se pružalo prema horizontu šumâ i zaraslih gomila zemlje. Nikakav peron nije bio na vidiku, nikakva stanična zgrada, nikakvi drumovi. Aristidis je već bio budan a žena s torbom nije prestajala da seče hleb na kriške koje je stavljala na sedište između sebe i Simosa. Obuzelo ga je osećanje da su stajali tamo već neko vreme, ali nije se usuđivao da pita, nesiguran u to kakav bi utisak to moglo da ostavi. Iz papirne kese žena je izvadila parče salame koju je stisla butinama a onda se opet bacila na hleb. Taman kada je htela da se vrati kobasici otvorila su se vrata kupea, od čega je poskočila, tako da se kolbasa oslobodila njenog stiska i pala na pod.

Aristidis se uspravio i protrljao ruke o bedra.

Dva granična policajca koja su se pojavila ispred kupea nosila su zelene uniforme i široke, uštirkane šapke s neuglednim zlatnim grbom. O ramenima su im visile izandale mašinke. Jedan od njih, gojazan muškarac s mrežicom popucalih kapilara na licu, gurnuo je vrata do kraja i zakoračio u kupe. Srebrno obojena dugmad na njegovom sakou gledala su razroko dok se između njegovog donjeg ruba i kaiša na pantalonama videlo nekoliko centimetara zelene košulje, koja kao da je bila prilepljena na njegov nabrekli stomak.

– Papiri? – rekao je, lutajući bezizražajnim pogledom negde na pola puta između njih.

Žena, koja je završila s pravljenjem sendviča i time ostavila sedište do nje prekriveno mrvicama pružila je svoja dokumenta.

Debeljuca ih je prelistao, vratio joj ih a onda se okrenuo prema Aristidisu.

– Pođite sa mnom – rekao je i načinio korak izvan kupa. – Ponesite i prtljag.

Klimnuo je glavom u pravcu police iznad putnika.

Izašli su iz voza, dok su ih oba granična policajca malodušno požurivala. Ispred njih, desetak metara od šina, uzdizala se masivna betonska kocka. Ličila je na napušteni bunker, siva grudva bez prilaznih puteva. Škripa hladnog metala i tutnjava motora nekoliko lokomotiva gotovo da su sve nadglušivali. Svi su ćutali. Hodali su bez reči kroz visoku travu, nošeni toliko puta uvežbavanom predstavom, za koju su verovali da su i više nego spremni zato što su već iscertali i ispisali sve zamislive scenarije, zato što su već izgovorili sva moguća pitanja, kao i sve moguće odgovore, te bi stoga trebalo kao od šale da pariraju svemu što može da usledi.

Jedina lampa u prostoriji bila je smeštena iznad vrata, pod debelim staklom i ispod mreže od čeličnih šipki. Unutra nije bilo ničeg osim stola pred njim i stolice na koju je seo, obične kupaste plastične ploče na metalnom ramu, ne mnogo različitoj od školske. Sto je bio od solidnog drveta, masivan, s ogrebotinama i rupama jedva vidljivim pri onoj slaboj svetlosti.

Lampa je zažmirkala kada su se vrata otvorila.

Prvi je ušao isti onaj čuvar koji im je rekao da treba da pođu za njima. Odložio je svoju mašinku i sada je u

ruci držao njihova izgužvana putna dokumenta. Prišao je stolu.

– Šta vi radite u Ljubljani?

Glava mu je zaklonila lampu, videla se samo silueta, ali je Simos zadržao pogled u pravcu njegovog nevidljivog lica. Kao što im je rečeno da treba da učine.

– Došli smo da posetimo druga.

– Da posetite...

Čuvar je načinio korak u stranu izvan svetlosti lampe a onda se opet vratio u senku. Preko njegovog lica ostale su pahuljice svetlosti.

– ... Antona?

– Da.

Nastavio je da lista po papirima.

– Izgledaš kao neko ko je dosta argatovao. Jesi li na odmoru?

Podigao je dokumenta prema grudima i nasmejao se. Svetlost iza njega sijala je poput aure oko sivo-crne glave. Kruta šapka mu je skliznula prema desnom uhu.

– Gde je to?

– U Ljubljani, on radi u restoranu...

– Ne, pitam gde *ti* radiš?

Simos je začkiljio u pravcu sive figure carinika, pokušavajući da mu nazre lice u pomrčini.

– Isporučujem povrće...

– Fino. Zar ne?

Nije po tonu mogao da oceni da li je pitanje bilo re-toričko. Želeo je da vidi čovekovo lice, kako se izmenilo s izgovorenim rečima.

– To je dobar posao, zar ne? Da li je to dobar posao?

Simos je oborio pogled na sto.

– Je l' tako?

Preko ruba stola neko je urezao jednu savršeno pravu liniju, senku u drvetu. Ona se nastavljala izvan njegovog vidnog polja i poželeo je da istegne vrat da bi je video, ali nije mogao; vrat mu je bio zaglavljen a pogled prikovan na sivilo koje se nalazilo pred njim.

– Da.

Granični policajac je ponovo promenio tačku oslonca, klataći se s jedne strane na drugu.

– Gde ćete da stanujete?

Simos je podigao bradu prema papirima u čuvarevoj ruci.

– Kod Antona.

– Antona Oblaka... I vi se poznajete, sreli ste se u Budimpešti?

– On radi u restoranu. Tranzitnom, u blizini stanice. On...

– On je, dakle, prijatelj?

– Ima mesta za nas u svom stanu. Ima i automobil pa ako hoćemo na izlet može da nas odveze do Izole pored mora.

– A šta ako kažem da lažeš?

Simos se ispravio.

U polutami su se jedino nazirali brzi pokreti očnih kapaka. Zamišljao je čuvarev pogled. Krutu liniju usta. Pomeranje mišića vilice.

– Ne lažem.

– A šta ako kažem da lažeš, da Anton Oblak ne postoji, da ne možeš da me nasamariš kao one usrane falsifikatore koji su ti prodali pasoš.

Simosova desna noga počela je da se tresse. Stavio je svoju ruku na nju, oslonio se njom na nogu malčice unapred i osetio kako mu se drhtanje usaduje u ruku i ide dalje prema grudima.

– A kada se vratite za nedelju dana, posle kupanja i sunčanja na plaži u Izoli, šta ćete onda da radite?

Položio je ruke na sto.

– Treba da studiram...

Prekinuo je sam sebe, plašeći se da zvuči previše revnosno.

Čuvar je načinio dva koraka unapred i stavio ruku s papirima na sto, dok je drugu ruku smestio pored, oslonivši se pesnicom.

– Ti, naravno, misliš da to što kažeš nešto znači.

Na svetlosti koja mu je prelazila preko levog obraza nazirale su oštra linija oka i graške znoja iznad usana.

– Ne znam.

Čuvar je nervozno protresao dokumenta ispred lica, zatim ih ispravio i pravio se da čita.

– Ne znaš...

Pomislio je na odstojanje između; da li je sada bliže ili dalje, zamislio je da je negde izvan atmosfere putovanja, pre nego što ono *zaista* treba da se desi.

– Da li će da te traže?

Noga mu se više nije tresla. Mogao je da oseti pôd golom petom. Gladak, hladan pôd.

– Bakalini, mislim, kada se ne pojaviš s njihovim krastavcima? Gde će da nađu sveže krastavce?

Prozuko šištanje paralo mu je disanje.

– Nema krastavaca. Grci su klisnuli, nema ih više.

Simos je brojao sekunde.

– Ni glasa od njega. Nestade Grk snabdevač. Letovanja u Ljubljani...

Zvuk disanja je ispunio čitavu prostoriju.

Pomislio je da pada punom brzinom, da između misli i sveta postoji provalija i da je on kroz nju propao.

Ostao je samo vazduh koji su udisali.

Kada je ponovo čuo ključ u vratima nije znao koliko je sve to trajalo. Bio je samo siguran je moralo potrajati više časova.

To je bio onaj isti granični policajac. Prišao je stolu i naslonio se nad njim dok mu je dah smrdeo na alkohol i zemlju.

Simos je zažmurio. Pomislio je „sada ide to“, stigli smo do rešenja. Stisnuo je zube, čuo je sopstvene zube kako škrguću, utisnuo je nokte u kožu dlana.

Srce mu je u ljubičastim eksplozijama udaralo o očne kapke.

Omamljujuća tišina – a onda ništa.

Pred njima je ležala poravnata i pošljunčana uzvišica koja je vodila do železničkih šina. Kao zamena za peron koji nije postojao. Aristidis se osvrnuo i zaklonio oči jednom rukom koju je podigao ispred čela, kao da hoće da saluti-
ra poleglom bunkeru koji kao da je čučnuo, zavrležao po-

luotvorenu torbu preko ramena i povukao Simosa prema uzvišici.

Od žege su otupeli. Glavobolja mu se samo još pogoršala. Ništa, pomislio je Simos i sledio Aristidisove radosne pokrete. I on je želeo da to oseti.

Pola sata kasnije Aristidis je ponovo spavao ispružen na šljunku s torbom kao uzglavljem. Krajičkom oka mogao je da vidi bunker, koji kao je nešto iščekivao. Ma to je trik, pomislio je. Mûk, mir, to je samo kulisa. Plašio se da i on ne padne u san, ili da se ne onesvesti od žeđi, pa da oba granična policajca besni ne dotrupkaju s mašinkama što im se njišu pred debelim stomacima, i sa svojim blistavim osmesima, pa da se sve neslavno završi.